

2021 MÁRC 22.

Dr. Gaudi-Nagy Tamás

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 75.

Alkotmánybíróság
Fővárosi Törvényszék útján!

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Budapest, 2021. március 19.	
ALKOTMÁNYBIROSÁG	
Ügyszám:	IV/ 00 8 9 1 - 0 / 2021
Érkezett:	2021 ÁPR 20.
Példány:	1
Melléklet:	1 db
Kezezőiroda:	B

Tárgy: alkotmányjogi panasz indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[Redacted] indítványozó korábbi peres eljárásban igazolt és mellékletként is csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőként eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő.

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Fővárosi Ítéletábla 32.Pf.20.453/2018/7/II. számú jogerős ítéletének, illetve a Kúria Pfv.IV.20.977/2019/6. számú felülvizsgálati ítéletének az alaptörvény-ellenességét a Fővárosi Törvényszék 69.P.21.054/2017/22. számú ítéletére is kiterjedően megállapítani, és az első-, másodfokú-, valamint felülvizsgálati ítéleteket megsemmisíteni szíveskedjenek.

Hivatkozott ítéletekben foglaltak sértik indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében védett jó hírneve tiszteletben tartásához való alapjogát.

A kérelem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1.

Az indítványozói jogosultság igazolása

Indítványozó becsülethez és jó hírnevéhez fűződő személyiségi jogai megsértésének megállapítása, elégtétel adásra kötelezés és sérelemdíj megfizetése iránt indított pert a [Redacted] elnevezésű online hírportált üzemeltető [Redacted] mint alperessel – továbbiakban: alperes – szemben. A felülvizsgálati eljárásban felperes átalakulás miatt alperes jogutódját vonta perbe alperesként.

A Fővárosi Törvényszék 69.P.21.054/2017/22. számú ítéletével felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélettel szemben indítványozó fellebbezett, melynek folytán a Fővárosi Ítéltábla **32.Pf.20.453/2018/7/II.** sorszámú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét helybenhagyta, így az ítélet jogerőre emelkedett.

A jogerős ítélettel szemben indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, azonban a Kúria a **Pfv.IV.20.977/2019/6.** számú határozatával a másodfokú jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati ítélet indítványozó részére 2021. január 19. napján került kézbesítésre.

Megállapítható, hogy az alaptörvény-ellenes ítéletek a fentiek szerint egyedi ügyben születtek, és abban az indítványozó, mint felperes vett részt, így érintettsége fennáll, és ezért az Abtv. vonatkozó §-a szerint jogosult az indítvány előterjesztésére.

Az indítványozó mind a Fővárosi Törvényszék elsőfokú, mind a Fővárosi Ítéltábla jogerős, mind a Kúria felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kéri.

Bár az Ítéltábla ítélete jogerős és végrehajtható határozatnak minősül, azonban indítványozó azzal szemben felülvizsgálati kérelemmel élt, és a hatályban fenntartó kúriai ítéletet követően, annak kézbesítésétől számított törvényi határidőn belül terjeszti elő panasz indítványát.

Figyelemmel arra, hogy az indítványozó a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt nem terjesztett elő, valamint figyelemmel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásában érdemben vizsgálta a benyújtott felülvizsgálati kérelmet, és érdemi vizsgálatot követően a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, így a 3358/2012. (XII.5.) AB végzésben foglaltakra is tekintettel indítványozó a felülvizsgálati ítélettel szemben jogosult a panasz előterjesztésére.

Indítványozó álláspontja szerint mind az elsőfokú, mind a jogerős, mind az azt hatályában fenntartó felülvizsgálati ítélet sérti az Alaptörvényben biztosított jó hírneve tiszteletben tartásához való alapjogát, ugyanis az ítéleteket hozó bíróságok szerint az alperes – mint sajtószerv – a véleménynyilvánítási szabadság gyakorlása körében nem volt köteles annak behatóbb vizsgálatára, hogy a cikkében az indítványozó terhére rótt cselekményt ő egyáltalán elkövette-e, így valótlan tényállítása emiatt nem is sérthette indítványozó jó hírnevét.

Indítványozó részére a felülvizsgálati ítéletet jogi képviselője útján 2021. január hó 19. napján kézbesítették, így indítványa törvényi határidőben előterjesztettnek minősül.

Az Abtv. 29. §-ban megfogalmazott „*alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés*”, mely a panaszindítvány befogadásának törvényi feltétele, indítványozó álláspontja szerint a fentiek fényében egyértelműen fennáll.

Alapvető – az Alkotmánybíróság ügykörébe tartozó – alkotmányjogi probléma ugyanis az, ha egy sajtószerv behatóbb vizsgálat nélkül állítja cikkében valótlanul azt valakiről, hogy a társadalom egésze által súlyosan elítélendő magatartást tanúsított, mely állítás olyan súlyos, hogy alkalmas arra, hogy az érintett jó hírneve egy egész ország, az egész világ előtt sérüljön, de a bíróságok ennek ellenére mégsem veszik védelembe az érintett alkotmányos alapjogát.

Szintén alkotmányossági kérdés, hogy ezen valótlan tényállítás milyen szintű védelmet élvezhet az Alaptörvény által kiemelten védett véleménynyilvánítási szabadság körében, hol az a határ, mi az a mérték, amikor a jó hírnevét romokba döntő valótlan tényállítást az érintett már nem köteles tűrni.

További alkotmányossági kérdés, hogy a sajtó- és véleményszabadság védelme alatt eljáró sajtószervnek meddig terjed a gondossága egy általa tett tényállítás való vagy valótlan voltának ellenőrzése kapcsán.

2.
Az alaptörvény-ellenesség érdemi indokolása

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye szerint

10. Cikk - Véleménynyilvánítás szabadsága

1. Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon tekintet nélkül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együttjáró szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.

Az Alaptörvény alapján

VI. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

A jóhírnév a személyről a társadalomban kialakult pozitív kép, melynek lerontása vagy arra való törekvés a természetes személyek személyiségi jogát, a jogi személyek vonatkozásában pedig a személyiségi jogokat sértő magatartásnak minősül. A jóhírnév ezek alapján a polgári jog valamennyi alanyát megilleti, az ember esetében személyiségi jogként, a jogi személy vonatkozásában pedig személyiségi jogként. A jóhírnév védelmének jelentőségét az a tény adja, hogy az ember esetében a jóhírnév megsértése a személy önértékelését és közértékelését egyaránt rombolja, sérti emberi méltóságát, befolyásolhatja a társadalomban elfoglalt helyét.

A tényállítás valótlansága a bírói gyakorlatban bármilyen olyan tény elferdítése esetén megáll, amely az érintett személy, a jogosult személyiségi jogait sértette, jóhírnevét károsan befolyásolta.

Annak eldöntésekor, hogy egy meghatározott személy vonatkozásában nagy nyilvánosság előtt tett kijelentés kapcsán mi minősül lényeges vagy lényegtelen tévedésnek, vagy pontatlanságnak, ügydöntő jelentősége van annak, hogy a téves információ mennyiben alkalmas a közvélemény befolyásolására, az érintett személlyel kapcsolatban a társadalom értékítéletének kedvezőtlen megváltozására.

Indítványozó esetében megállapítható, hogy 2015. szeptember 8-án az [REDACTED] operátoreként a röszkei határon a rendőri felügyelet alól kitörő migránsok rohamába került, pánikhelyzetben jogos védelmi helyzetben védte testi épségét és egészségét, azonban ennek során nem rúgta meg a világot bejárt felvételeken gyermekével a karján rendőri visszatartásból menekülő férfit, [REDACTED]

Az esetet követően azonban nagy számú – többek között az alperes által is közölt – sajtócikk valótlanul és sértően állította róla, hogy felrúgta a gyermekével a karján futó nevezett férfit.

Az alperesi cikk kifejezetten azt állítja, hogy indítványozó

„az a nő, akit 2015. szeptember elején a röszei határnál felrúgta

hogy ő az aki „elgáncsolta” azt a szíriai férfit, aki fiát magához ölelve próbált elfutni a rendőrök elől,

hogy ő az „a gyermekével karjaiban menekülő embert kigáncsoló operatőr”, akinek Lezsák Sándor díjat adott.

A valóság ezzel szemben az, hogy indítványozó nem rúgta fel az említett személyt, tehát az a tévedés, ha annak tekintjük, ahogy ezt a Kúria ítélete rögzíti, az mindenképpen lényeges tévedés és ezért annak az oksági láncnak az elindítója, amely indítványozó jóhírnevét sértő módon azt a meggyőződést alakította ki az alperesi újság olvasóiban, amely szerint indítványozó egy kegyetlen és gátlástalan személy, aki egy kiszolgáltatott gyermeket karján hordozó férfit úgy rúgott fel, hogy az érintettel elestek.

Az esetről számos felvétel készült és került fel a világhálóra, különösen már több mint egy évvel az eset után, amelyek egyértelműen cáfolják azt, hogy indítványozó kigáncsolta, felrúgta volna a gyermekével a karjában futó férfit, sőt az indítványozó személyével szemben garázdaság miatt indult büntetőeljárásban sem képezte a vád tárgyát ezen cselekmény.

Megállapítható, hogy az alperesi cikkben szereplő fenti tényállítások olyan magatartást tulajdonítanak indítványozónak (egy gyermeket a karján tartó és menekülő személy felrúgása, kigáncsolása), amiket a társadalom egésze elítél, az ilyen magatartást elkövető személyeket a társadalom megbélyegzi, jó hírneve gyakorlatilag megsemmisül.

Indítványozó szerint figyelemmel kell lenni arra, hogy alperes sajtószerv, így a tevékenysége körében kifejezett gondossággal köteles eljárni, és köteles a tevékenységével érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartani. A sajtószerv még a közügyek megvitatása körében sem írhat le bármit, sajtó- és véleménynyilvánítási szabadsága határát képezi az egyének Alaptörvényben védett joga.

Indítványozó álláspontja szerint alperes ezen gondos eljárást elmulasztotta, nem járt el kellő gondossággal annak ellenőrzése kapcsán, hogy az általa a cikkben leírt magatartást indítványozó valóban elkövette-e. Mindez pedig fokozottan terhelte volna személyét a cikkbeli állítás komoly súlya, annak indítványozó életére való súlyos kihatása miatt.

Az Alkotmánybíróság is kimunkálta a sajtó felelősségével kapcsolatos szempontokat a valótlan tényállítások közzélése kapcsán az alábbiak szerint például a Kúria Pfv.IV.20.624/2016/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében foglalt sajtószabadságból fakadó alkotmányos követelmény megállapításáról szóló 34/2017. (XII. 11.) AB határozatban:

„[42] Természetesen a sajtó tájékoztató tevékenységének szabadsága sem korlátlan, hanem más alapvető jogok vagy alkotmányos értékek érvényesülése érdekében kötelezettségekkel tűzdelt. Az Alkotmánybíróság több esetben is alkotmányosnak talált már a média által nyújtott tájékoztatásra vonatkozó előírásokat (lásd 1/2007. (I. 18.) AB határozat, illetve 3096/2014. (IV. 11.) AB határozat; és hasonló érvelést tartalmaz a 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [22] is). A sajtószabadság gyakorlása önmagában nem terjed ki a valótlanságok közzétételére, sőt az újságírók egyik fő felelőssége éppen a közölt hírek, információk hitelességének ellenőrzése. ... A polgári bíróságoknak a jóhírnév védelmével összefüggésben álló polgári jogi felelősségre vonás körében is a sajtószabadság alkotmányos szempontjaira tekintettel kell lenniük.”

A fentiek ellenére az elsőfokú-, a másodfokú- és a felülvizsgálati ítélet sem állapította meg az alperes jogsértését, tehát ezáltal elmulasztották ezen bíróságok a személyiségi perben garantálni, érvényesíteni az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikke (1) bekezdésében biztosított jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát.

A felülvizsgálati ítéletében a Kúria kiemelte, hogy az alperesi valótlan tényállításokat tartalmazó cikk a közügyek megvitatása körébe tartozik, és emiatt a 36/1994. (VI.24.) AB határozat szerint az alperest csak akkor terhelte volna polgári jogi felelősség, csak akkor lett volna megállapítható esetében a jogsértés elkövetése, ha „*kifejezetten tudatában van a közlés valótlanosságának (tudatosan hamis közlés) vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta*”.

Majd ezen – a T. Alkotmánybíróság mércéi által is előírt - vizsgálat lefolytatását követően a Kúria Alaptörvényt sértő módon megállapította, hogy a felvételekből okszerűen lehetett arra következtetni, hogy indítványozó rúgta fel a gyermekével a karján futó férfit, így alperes nem lehetett kifejezetten tudatában a közlése valótlanosságának, azaz tudatos hamis közlés nem állhatott fenn, és alperes nem is sértette meg a véleménynyilvánítási szabadság felelős gyakorlásából eredő gondosság követelményét sem. Az indokolás (20) pontjában a Kúria súlyos Alaptörvény-sértést megvalósítva állapítja meg, hogy: „*okszerűen jutott a jogerős ítélet arra a következtetésre, hogy az alperes nem sértette meg a felperes becsületét. Az „elgáncsolás”, „kigáncsolás” és a „felrúgás” kifejezések ugyanis – a kifejtett okok miatt – a cikk megírásának időpontjában kellő ténybeli alappal rendelkeztek és a kifejezésmódjukban nem voltak indokolatlanul bántók, így nem jártak a felperes becsületének sérelmével.*”

Míndezek miatt felperes keresetét elutasítva hatályában fenntartotta a jogerős másodfokú ítéletet.

Indítványozó mindenképpen szükségesnek tartja kiemelni, hogy az általa sérelmezett, jó hírnevét súlyosan érintő alperesi cikk a történetek (2015.09.08.) után nem azonnal, hanem több mint egy évvel később (2016.10.23.) került közzétételre.

Ezen időszak alatt pedig már lehetősége lett volna a gondos eljárás keretében az alperesi sajtószervnek ellenőriznie azt, hogy az általa indítványozóról állítottak valóban fedik-e a valóságot.

Ezt alperes megtehetette volna egyrészt a világhálóra - többek között a Youtube videómegosztó portálra – felhelyezett, eseményeket rögzítő felvételek (pl. a 2015.09.09. napján a Youtube-ra feltöltött „*Előkerült egy másik felvétel [redacted] gáncsolásáról*” c. videó) egyszerű megtekintése útján vagy az indítványozóval szembeni büntetőeljárás iratanyagának áttekintése útján, melyekből megállapíthatta volna, hogy az általa cikkében indítványozó terhére rótt magatartás kapcsán a nyomozóhatóság nem is emelt vádat indítványozóval szemben, valamint, hogy a büntető eljárás anyagát képező Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézete által 2016. május 3-án készített szakvélemény is egyértelműen rögzíti, hogy indítványozó nem gáncsolta el a migráns férfit a felvételek alapján.

Az események után több mint egy évvel közölt cikk megszerkesztése során tehát sokkal fokozottabb gondosság, sokkal nagyobb körültekintés lett volna az alperesi sajtószervtől elvárható, mintha a cikkét azonnal az események után, az addig rendelkezésre álló információk alapján tette volna meg.

A fentiek alapján indítványozó álláspontja szerint a Kúriának – illetve az alsóbb fokú bíróságoknak – mindenképpen figyelemmel kellett volna lennie az Alkotmánybíróság által kialakított gyakorlat vizsgálata során arra, hogy az alperes olyan sajtószervként tette valótlan tényállításait, akitől a foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna a tények valóságtartalmának gondos vizsgálata, különös figyelemmel arra, hogy tényállításait nem az eseményeket követően azonnal, az akkor rendelkezésre álló hiányos információk alapján tette, hanem több mint egy évvel az események után, ami idő alatt a tényállításai valóságtartalmáról több forrásból is meggyőződhetett volna.

A sajtószerv gondossági kötelezettségét igazolja a T. Alkotmánybíróság 3/2015. (II.2.) AB határozat 29. bekezdésében kifejtett álláspontja is, miszerint

„...Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a sajtótól elvárható magatartás mindenekelőtt a közölt információk valóságának ellenőrzésére vonatkozik. A média kötelezettsége abban áll, hogy a töle szakmai szabályai alapján elvárható körültekintéssel felderítse a nyilvánosságra hozandó hírek, beszámolók, elemzések valóságtartalmát, és a megállapított információkról a nyilvánosságot - a megtévesztést nélkülöző szerkesztéssel - tájékoztassa.”

Szintén figyelemmel kellett volna lennie az eljáró bíróságoknak azon tényre, hogy az alperesi valótlan tényállítások rendkívül súlyosak, és objektíve alkalmasak arra, hogy azok alperes általi közzététele következtében az indítványozó jó hírnevét az egész ország nyilvánossága előtt a porba tiporják, hogy azok alapján indítványozó személyét milliók bélyegezzék meg egy gyermekét karján vivő és menekülő édesapa gátlástalan felrúgójaként, egy könyörtelen személyként.

Tehát az alperesi tényállításoknak az érintett jó hírnevét szinte azonnal tönkre tevő jellege és azoknak az események után több mint egy év elteltével való közzététele miatt a sajtószerv részéről a közzététel kapcsán igenis fokozott gondosság lett volna elvárható, melyet az elmulasztott.

Az Alkotmánybíróság több határozatában leszögezte, hogy a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett bizonyíthatósági teszt alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága, vagy valótlansága bizonyítható: tény; amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az pedig vélemény. Jelen esetben egy tényállásról van szó, amelynek valóságát az erre kötelezett alperesi sajtószerv nem tudta bizonyítani, ráadásul a valótlan állítás köztudomású tényként megállapíthatóan is sértő, ezért megsértette indítványozó jó hírnévhez jogát.

Mindezt a Kúriának illetve az alsóbb fokú bíróságoknak is meg kellett volna állapítania, ennek hiányában a hivatkozott ítéletek Alaptörvény-ellenesek, sértik az indítványozó jó hírnevének tiszteletben tartásához való alapjogát, mert azt a konkrét eset kapcsán háttérbe szorítják az alperesi sajtó- és vélemény szabadsággal szemben.

Végül pedig el nem hanyagolható körülmény, hogy felperes jó hírneve szempontjából nem közömbös az, hogy felrúgott ténylegesen egy gyermekével futó migránst felperes, vagy csak esetleg felé lendítette a lábát, de semmilyen testi kontaktus, illetve a lendítés és az elesés között ok-okozatiság nem volt, hiszen míg egyik esetben tényleges fizikai kontaktus történik, addig a lendítés álláspontom szerint egyértelműen a jogos védelem kategóriájába tartozó cselekmény felperes testi épsége és egészségének megőrzése érdekében.

Ekörben hivatkozom arra, hogy indítványozó a vele szembeni garázdaság miatti jogerős marasztaló ítélettel szemben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárást kezdeményezett, amely eljárásban a Kúria 2018. október 30-án Bfv.III.796/2018/8. számú felülvizsgálati ítélettel felmentette.

Mindezekre tekintettel szükséges az ügyben alkotmányjogi panasz előterjesztése, amely a fentiek okán megalapozott.

3.

Összegzés, záró rész

Az alkotmányjogi panaszindítvány érdemi indoklásában kifejtettekre hivatkozással indítványozó ezúton kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alaptörvény-ellenes elsőfokú, jogerős és felülvizsgálati ítéleteket megsemmisíteni szíveskedjenek.

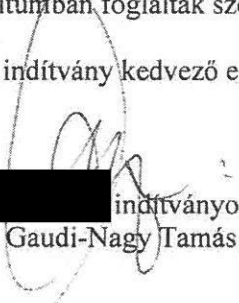
Indítványozó nyilatkozik, hogy az ügyben volt folyamatban felülvizsgálati eljárás, mely érdemi döntéssel már lezárult, a törvényesség érdekében egyéb jogorvoslati eljárás illetve perújítás nincs folyamatban.

Indítványozó továbbá az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel nyilatkozik, hogy a jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványában szereplő személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Indítványozó az Alkotmánybíróság hatáskörét az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § törvényi rendelkezésében foglaltakra alapítja.

Az indítvány az Abtv. 52.§ (1) bekezdése alapján határozott kérelmet tartalmaz fent rögzített petitumban foglaltak szerint.

Az indítvány kedvező elbírálásában bízva tisztelettel:

indítványozó jogi képviselőjében
Dr. Gaudi-Nagy Tamás egyéni ügyvéd

